

**WIELKOPOLSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI
w Poznaniu**

**WYDZIAŁ
INFRASTRUKTURY I ROLNICTWA**

Poznań, 21.06.2023r.

IR-VIII.7154.6.2023.4

WIELKOPOLSKA IZBA ROLNICZA 60-626 Poznań, ul. Gołęcińska 9		
Data	2023 -06- 26	Wpł.
Nr.	1245/1Pm	
L.dz.	N. Zając N. Czapnik - Krawiec G. Górska	

**Pan
Piotr Walkowski
Prezes
Wielkopolskiej Izby Rolniczej**
ul. Gołęcińska 9L
60-626 Poznań

szanowny Panie Prezosi,

odpowiadając na pisma z dnia: 30 maja 2023 r. (WIR.BW.MC.1625.2023), 12 czerwca 2023 r. (WIR.BW.AP.1669.2023) oraz 19 czerwca 2023 r. (WIR.BW.GW.1748.2023), skierowane do Wojewody Wielkopolskiego, dotyczące przewidywanych strat w uprawach rolnych spowodowanych niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi w 2023 roku, w szczególności suszą rolniczą a także pracy Komisji ds. szacowaniu szkód w uprawach rolnych, przedstawiam poniższe informacje.

Wzorem lat ubiegłych oszacowania szkód spowodowanych przez suszę w uprawach rolnych będzie możliwe za pomocą aplikacji publicznej. Szacowanie szkód przez aplikacje opiera się na danych Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (IUNG) w zakresie zasięgu i procentowych strat w uprawach rolnych spowodowanych przez suszę wynikających z prowadzonego przez IUNG Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej.

Ponadto w celu zwiększenia dokładności określenia pola opadu atmosferycznego do Systemu zostały włączone dane pochodzące z naziemnych radarów. Dane radarowe są udostępniane przez IMGW, pochodzą one z sieci POLRAD. Uzyskanie informacji generowanych przez meteorologiczne radary naziemne pozwalają na znaczne uszczegółowienie pola opadów dla całego kraju, albowiem są one dostępne w rozdzielczości 1x1 km. Zwiększenie dokładności

określenia wielkości opadu na terenie kraju powoduje, że następuje zdecydowana poprawa szczegółowości wyznaczenia granic obszarów objętych suszą rolniczą.

Mając na uwadze poziom rozwiązań zastosowanych w aplikacji w celu określenia wysokości szkód spowodowanych przez suszę w uprawach rolnych oraz obecny brak opadów, a co za tym idzie wszelkie jego skutki, zapewniam Pana Prezesa, że będą mieć odzwierciedlenie w ocenie szkód w poszczególnych uprawach zgłoszonych do oszacowania przez poszkodowanych producentów rolnych.

Zgodnie z informacjami zawartymi w obecnych raportach Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej prowadzonego przez IUNG w Puławach, który jak wspomniano powyżej jest podstawowym elementem do oceny wystąpienia szkód, suszę rolniczą stwierdzono w drugim i trzecim okresie raportowania. Dotyczy ona zbóż ozimych, zbóż jarych, truskawek, krzewów owocowych, drzew owocowych, rzepaku i rzepiku. Zasięg występowania suszy na obszarze Wielkopolski w kolejnych raportach powiększa się i dla zbóż ozimych obejmuje już 226 gmin.

Należy pamiętać, że producent rolny ma prawo do kilkukrotnego uzupełniania w aplikacji strat w poszczególnych uprawach w swoim gospodarstwie rolnym w miarę ich obejmowania suszą wskazywaną przez System Monitoringu Suszy Rolniczej – do czasu potwierdzenia ostatniego zgłoszenia poprzez podpisanie wniosku o oszacowanie strat Profilem Zaufanym, jednak nie później niż do dnia 15 października. Podpisanie wniosku uruchamia proces generowania protokołu strat w gospodarstwie rolnym przekazywanym do zatwierdzenia przez Wojewodę i uniemożliwia dokonywanie dalszych zgłoszeń.

Nie ma zatem potrzeby bezzwłocznego składania wniosków o oszacowanie szkód poprzez aplikację, gdyż ostateczny ich poziom spowodowanych suszą dla poszczególnych upraw będzie znany w późniejszym terminie. Obecnie ocena wysokości szkód spowodowanych suszą nie jest uzależniona od terminu zbioru plonów z pola, gdyż proces ten nie jest powiązany z lustracją w terenie przez komisje wojewody. Nadmieniam, że powstanie aplikacji suszowej jest skutkiem m.in. próśb środowisk rolniczych, które wielokrotnie zgłaszały uwagi dotyczące braku obiektywności oraz sprawności komisji działających w terenie.

W kwestii przymrozków wiosennych, informuję Pana Prezesa, że dotychczas 11 gmin województwa wielkopolskiego przekazało do Wojewody informacje o wystąpieniu na ich terenie przymrozków wiosennych.

Komisja do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę lub suszę w środkach trwałych powołana Zarządzeniem Wojewody nr 263/15 w dniu 30 kwietnia 2015 r. działa w Zespołach pracujących na terenie wszystkich gmin województwa wielkopolskiego. Komisja ma charakter stały i co do zasady istnieje zatem możliwość oszacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej na wniosek rolnika. Zarządzeniem Wojewody Wielkopolskiego nr 287/23 z dnia 20 czerwca 2023 r. skład osobowy *Komisji do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę* został zaktualizowany. W przypadku przekazania przez Pana Prezesa nowo wybranych delegatów w tegorocznych wyborach do izb rolniczych dokonana zostanie kolejna aktualizacja ww. Komisji w celu zapewnienia ciągłego jej funkcjonowania.

Odnosząc się do sprawy finansowania działalności Komisji pragnę zwrócić uwagę Pana Prezesa, że dotychczasowe rozporządzenia zobowiązywały wojewodę do powoływania komisji – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 16, poz. 82 ze zm.) i kolejne rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji z dnia 26 kwietnia 2007 r. (Dz. U. Nr 77, poz. 514) i z dnia 22 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 22, poz. 121 ze zm.) – nie nakładały jednocześnie na wojewodę obowiązku jej finansowania. Stąd w budżecie wojewody brak środków finansowych, które mogłyby zostać przeznaczone na sfinansowanie prac komisji powołanej przez wojewodę.

Beneficjentami pomocy z tytułu szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi są rolnicy posiadający gospodarstwa rolne i działki specjalne produkcji rolnej na terenie poszczególnych gmin województwa wielkopolskiego, którzy składają wnioski o oszacowanie szkód w celu ubiegania się o różne formy pomocy państwa. Nadrzędnym celem wszystkich instytucji działających na rzecz rolnictwa winno być zatem umożliwienie skorzystania im z tej pomocy.

Niezależnie od powyższego, mając na uwadze prawidłowe funkcjonowanie komisji na terenie województwa wielkopolskiego, wojewodowie wielokrotnie zwracali się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z prośbą o przeznaczenie środków finansowych na ten cel, jednakże problem ten nie został dotychczas rozwiązany. Zgodnie z aktualnym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U.2015.187) komisja winna składać się co najmniej z 3 osób, w tym 1 przedstawiciela ośrodka doradztwa rolniczego oraz 1 przedstawiciela izby rolniczej, mających wykształcenie wyższe albo średnie w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa lub rybactwa, z tym że w przypadku szacowania szkód w budynkach lub budowlach służących do prowadzenia działalności rolniczej co najmniej 1 osoba wchodząca w skład komisji powinna mieć wykształcenie lub doświadczenie zawodowe w zakresie budownictwa.

Ww. rozporządzenie określa warunki niezbędne do uzyskania pomocy przez poszkodowanych rolników na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, znajdujących się na obszarach dotkniętych klęską suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, piorunu, obsunięcia się ziemi lub lawiny. Aktualne rozporządzenie również nie wskazuje źródeł finansowania Komisji szacującej straty w uprawach rolnych i w związku tym nie ma możliwości przekazania środków finansowych na ten cel.

Przedstawiając powyższe, wyrażam nadzieję, że udoskonalenie szacowania szkód w przypadku suszy rolniczej oraz charakter działania Komisji na terenie województwa wielkopolskiego, a przede wszystkim dobra współpraca Wielkopolskiej Izby Rolniczej, Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz samorządów gminnych, umożliwi poszkodowanym gospodarstwom rolnym sprawniej uzyskać pomoc w przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych i przyczyni się do załagodzenia skutków wielu niekorzystnych okoliczności, z którymi przyszło się zmierzyć polskim rolnikom.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Zbigniew Król
z-ca Dyrektora Wydziału
Infrastruktury i Rolnictwa